

Bredu jsme nabídli obchodnímu domu IKEA, ale zatím odmítl, říká náměstek opavského primátora Igor Hendrych

Rozhovor s náměstkem primátora Igorem Hendrychem
R jsem plánoval už několik měsíců, ale různé okolnosti a časová zaneprázdněnost nás obou dlouho vše hatily. Minulou středu jsme se konečně sešli v jeho kanceláři a mírně zdecimovaní horkým počasím venku si otevřeně popovídali. Pobavili jsme se nejen o politice, ale i o jeho dřívějším zaměstnání ve věznici a na univerzitě, o fotbale a dalších tématech. Pokud se chcete tedy dozvědět něco více o tom, co si Igor Hendrych myslí o protestech proti svému stranickému šéfovi Andreji Babišovi, jak to vlastně bylo ve skutečnosti s kandidaturou na primátora, s jakými problémy se potýká české vězeňství, jestli se daří tlačit bouřlivou atmosféru v městské policii, anebo jak to vypadá se Slezankou, Dukelskými kasárnami a Bredou, pusťte se do čtení.

Podnikatelé v hnutí ANO zastávají filozofii, že stát se má řídit jako firma. Vy jste ale působil jako vedoucí pracovník ve věznici, znamená to, že by se mělo město řídit jako vězeň?

ceti letech, jsem dospěl k názoru, že už jsem snad dostatečně vyzrál a vstoupím do některé strany či politického hnutí. Líbily se mi tehdy myšlenky a hodnoty hnutí ANO, tak jsem se rozhodl pro něj.

Říkáte, že se vám tehdy líbily myšlenky a hodnoty hnutí. Někteří vaši spolustraníci ale poslední dobou tvrdí, že se směřování strany od svých původních idejí hodně odklonilo. Mnozí proto také z hnutí vystoupili.

Myslím si, že se dramaticky nic změnilo a ten základ je pořád stejný. Je to o tom, aby věci fungovaly transparentně a jinak než v minulosti. Aby se zde narovnal poměr, které byly dle mého názoru značně deformované. A stejně to asi vnímala a vnímá podle výsledků voleb a volebních preferencí významná část společnosti. Samozřejmě, jedna věc je, když se vstupuje do čehokoli s nějakými ideály a poté přijde realita. Je to vždy o konkrétních lidech, ale hlavní ideový proud hnutí je pořád stejný a úspěšný.

Na některých billboardech před volbami jste byl prezentován s Andrejem Babišem jako ten, kdo povede město, čili nový primátor. Šéf místní organizace pan Juríček na druhou stranu tvrdil, že od počátku měl být primátorem pan Navrátil. Byvalý primátor Krupača to dokonce označil za podvod na voliče, kteří si mysleli, že do čela radnice volí vás. Tak jak to bylo?

Je pravda, že pro veřejnost to mohlo působit zmateně. Před více než rokem, když se skládala kandidátní listina, to bylo nějakou dobu nerozhodně ve smyslu, kdo bude jednička a kdo dvojka. Jak Tomáš Navrátil, tak já jsme byli považováni za vhodné kandidáty. Prohlašovala široká diskuze, a to nejen u nás, ale i v rámci kraje. Byly různé názorové proudy a dlouho se vše překlápělo. Nakonec to dopadlo tak, že já se stal jedničkou, ale krátce nato vznikla chyba, že kandidátem na primátora bude pan Navrátil. Nikdy jsme ale neřekli, že já tam jsem jen na okraji, protože se předpokládalo, že budeme mít dva lidi ve vedení města a budu náměstek. Několik lidí vidět jako kandidát na primátora, ale jeho reakci považuju spíš za politickou, kdy si chtěl do nás šouchnout. Možná to mohli podobně vnímat i někteří další lidé, ale ten, kdo se zajímal o naši organizaci a náš program, tak věděl, jak se asi věci mají.

Igor Hendrych se synem.

Nechci podceňovat voliče, ale pochybuju, že všichni detailně sledovali váš program. Navíc byly zavádějící již zmíněné billboardy a plakáty.

Šlo o centrální kampaň, kdy lidé kandidátek byli na plakátech s Andrejem Babišem. Rozumím tomu, že to mohlo u někoho evokovat, že jsem kandidátem na primátora, ale opakují, byla kolem toho opravdu dlouhá diskuze. A chtěl bych říct, že s Tomášem Navrátelem jsme ono rozhodování celou dobu přijímali velmi pokorně a nikdy jsme spolu nesoupeřili. Jen trpělivě la dodoba, že kandidátem na primátora bude pan Navrátil. Nikdy jsme ale neřekli, že já tam jsem jen na okraji, protože se předpokládalo, že budeme mít dva lidi ve vedení města a budu náměstek. Několik lidí vidět jako kandidát na primátora, ale jeho reakci považuju spíš za politickou, kdy si chtěl do nás šouchnout. Možná to mohli podobně vnímat i někteří další lidé, ale ten, kdo se zajímal o naši organizaci a náš program, tak věděl, jak se asi věci mají.

Nelituje te tedy, že nejste primátorem?

Ne, jak říkám, nikdy jsme nesoupeřili a jsme dobří kolegové. Do věznic radnice jsme se dostali oba, což považujeme za politický úspěch, a máme se v Opavě primátora, který každý den dokazuje, že je na svém místě.

Proti premiérovi se poslední měsíce pořádají hromadné protesty. Neměl by Andrej Babiš s demonstrantky více komunikovat? Zatím se tomu vyhýbá.

Je pravda, že protesty nedělají nikomu z nás radost. I když poslední dva měsíce trochu utichly, tak se dá očekávat, že v souvislosti s třicetiletým výročí sametové revoluce něco zas něco uspořádá. Vnímám to ale tak, že žijeme v demokratické společnosti a občane zde mají právo vyjádřit svůj názor. Trošku za tím vidím možná i snahu některých opozičních politiků, kteří tyto protesty podporují například svými vyjádřeními v médiích a podobně. Ale i to je v našich podmínkách legitimní a regulérní. Máme stále vysoké preference a zejména opozičním stranám to logicky vadí.

Neodpověděl jste ale, jestli by neměl premiér s protestujícími více diskutovat.

Někdo si myslí, že by měl komunikovat víc, někdo, že ne. Já si třeba mys-

lím, že by měl komunikovat víc, ale na druhou stranu si nemyslím, že je ten jeho přístup úplně špatný – má k němu určitě své důvody a tudíž jej nechci zpochybňovat. Navíc si myslím, že k tomu časem pan premiér i sám dojde, že bude chtít více s těmi lidmi komunikovat.

V souvislosti s demonstracemi se objevují konspirační teorie, že jsou účastníci placeni, vy si to myslíte taky?

Tohle si určitě nemyslím. Nemám k tomu žádné informace a jedná se o úmy, které může někdo vypouštět i účelově.

A máte ve svého stranického šéfa stále důvěru? I po všech těch skandálech?

Důvěru stále mám. Já jsem zvyklý ze svého působení ve věznici čítit presumpci nevin. Mnozí v politice a kolem ní mají pocit, že by se měla čítit presumpce viny, ale já jsem ovlivněn svou minulou prací spadající do oblasti v trestní justice a domnívám se, že dokud člověk není pravomocně odsouzen, má se považovat za nevinného.

„Jsem asi vnitřně nastavený jako takzvaný homo politicus. Jako jsou jiní zapálení například do sportu, já vždy sledoval politiku.“

Potkáváte se s Andrejem Babišem někdy i osobně? A dovolili byste si mu někdy říct: „To neděláš dobře, Andreji.“?

Pana Babiše potkávám tak jednou za rok, ale na nějakém širším fóru, ne osobně. A určitě bych mu vždy vykal. (smích) Co vim, tak přístupný k tomu, aby se s ním diskutovalo i o věcech, na které má jiný názor. Ovšem on je velice dobře informovaný, a pokud bych za ním s něčím přišel, tak bych to musel mít hodně dobře připravené a detailně vyargumentované.

Je to má klasická otázka na opavské politiky – jaký je váš názor, co by se mělo stát se Slezankou?

Máme zřízenou řídicí komisi, ve které jsou odborníci z různých odborů i externí spolupracovníci, kteří řeší konkrétní projekty, tedy také Slezanku i Dukelská kasárna. Já osobně se příkláním k variantě, kterou nám předložili architekti Chybič a Křišťof (v podstatě polyfunkční využití objektu s obchody, restauracemi, technickými dílnami, atd. – pozn. redakce), ale je to pořád jen koncept. Uvidíme, jak dopadne do konce září poptávka, jestli nechce někdo Slezanku koupit či si ji pronajmout. U „Dukelek“ je to podobně. Tam teď zjišťujeme, jak je na tom areál s plynem a vodou. Počítá se totiž stále s tím, že půjde o oblast s bytovou zástavbou. Předpokládám, že konkrétnější vize budoucnosti areálu by mohla být známa do konce roku.

A co Breda? Objevily se zprávy, že město začalo nakonec zvažovat její koupi.

Zatím taky není nic konkrétního. Jedná se napříč všemi možnými institucemi o tom, jak by eventuálně objekt využívaly, protože město by ho určitě nemohlo využít celý. Potom by se začalo jednat s konkurzním správcem o možné koupi, ale za mnohem rozumnější cenu, než kterou požaduje (správce požaduje 50 milionů korun, primátor hovoří o maximálně částce 5- 10 milionů korun – pozn. redakce). Je to otevřeně a běh na dlouhou trať. Možná jako zajímavost

můžu prozradit, že jsme Bredu nabídli obchodnímu domu IKEA. Ale poděkovali s tím, že zatím ne a že zvažují nyní investice spíše v Praze, případně v některých krajských městech. Zkusíme oslovovat kdekoho. Snažíme se všichni dávat hlavy dohromady a vítáme každý zajímavý nápad či inspiraci.

Pojďme teď od politiky. Jaká byla práce ve věznici? Máte od tamtud i nějaké nezapomenutelné zážitky?

Kdybych vám měl vykládat všechny své nezapomenutelné zážitky, tak jsem tu do rána, ale nemůžu. Byl jsem ve služebním poměru a informace, kterými disponuji, jsou i po mém odchodu stále nevěřejné. Co bylo ale třeba zajímavé, bylo sledovat proces transformace a zacházení s odsouzenými osobami po revoluci. Já nastoupil 1. listopadu 1989, čili velmi krátce před sametovou revolucí. Lidé ve výkonu trestu byli do té doby vlastně jen čísla. Dokonce se museli svými čísly i hlásit. Postupně ale docházelo k humanizaci vězeňství. A někteří kolegové, kteří už tam působili dlouho za minulého režimu, se měli z příslušníka komunistického Sboru nápravné výchovy změnit v demokra-

tický smýšlející příslušník Vězeňské služby. Musím však konstatovat, že drtivá většina ten proces úspěšně zvládla, i když někteří se skrípáním zubů – pár jedinců ale postupně raději odešlo.

Změnila se postupem let nějak skladba vězňů? Například, co se druhu spáchaných zločinů týče.

Dominantní trestnou činností je stále trestná činnost majetková, ale abych vám odpověděl podrobněji, byl by nutný rozbor oficiálních statistik a na ten tady asi není prostor. Samozřejmě teď byla trestná činnost, která dříve nebyla možná – například ta spojená se zneužitím informačních technologií a také trestná činnost spojená s výrobou a obchodováním s omamnými a psychotropními látkami. Pozitivní zprávou je, že kriminalita v ČR již několik let setrvala klesá. U odsouzených žen by se však dalo odpovědět konkrétněji i bez rozboru statistik. Podstatná část

vězněných žen před rokem 1989 byla odsouzena za takzvané přivíctivství, za čímž se skrývaly ženy, které se živilly prostitucí. Ta kriminalizována již dávno není, avšak postupem času se některé ženy „emancipovaly“ a začaly páchat trestnou činnost, která jim dříve nebyla vlastní a byla více mužskou záležitostí. Například různé majetkové a násilné trestné činy. Stále je však žen ve výkonu trestu poměrně málo, tuším přibližně jedna na osmáct odsouzených mužů.

Na Slezské univerzitě nejdříve studoval a potom tam začal učit.

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

Moderní pojetí vězení ve světě je takové, že samotný akt odsouzení a uvěznění by měl být v dnešní době dostatečným trestem pro svobodného člověka, který se najednou ocitne za mřížemi a nemůže si dělat, co se mu zlíbí. Je to ale hodně rozlišené podle toho, v jakém stupni trestu se dotyčný nachází. Třeba u doživotně odsouzených je režim velice přísný. Pokud nepracují, tak mají dvě hodiny denně aktivit s někým z odbornou personálu, málokdy nárok na dohlednou procházku a jinak musí být jen sami na své cele. Ne jako vězeň v mírném režimu, který se může třeba procházet po věznici, navštěvovat zde své kamarády, vyjít si sám zakouřit na dvůr a podobně.

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

Moderní pojetí vězení ve světě je takové, že samotný akt odsouzení a uvěznění by měl být v dnešní době dostatečným trestem pro svobodného člověka, který se najednou ocitne za mřížemi a nemůže si dělat, co se mu zlíbí. Je to ale hodně rozlišené podle toho, v jakém stupni trestu se dotyčný nachází. Třeba u doživotně odsouzených je režim velice přísný. Pokud nepracují, tak mají dvě hodiny denně aktivit s někým z odbornou personálu, málokdy nárok na dohlednou procházku a jinak musí být jen sami na své cele. Ne jako vězeň v mírném režimu, který se může třeba procházet po věznici, navštěvovat zde své kamarády, vyjít si sám zakouřit na dvůr a podobně.

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

Jednadvalet působil v opavské věznici.

Neudělá vězení z kriminálního spíše ještě většího kriminálního, než aby ho napravilo?

Nedělám si iluze. Pracoval jsem na vlastním výzkumu v této oblasti. Více než sedmdesát procent odsouzených jsou recidivisté a Česká republika v tomto patří k nehorším z vyspělých zemí světa – něco zde selhává. Ve vězení je člověk pod dvěma vlivy. Jed-

„Postupem času se ženy čím dál víc emancipovaly a začaly páchat trestnou činnost, která jim dříve nebyla vlastní.“

ním (ukazuje pravou rukou k pravému spánku – pozn. redakce) jsou odborné programy zacházení, což je pozitivně cílené působení odborných zaměstnanců jako jsou vychovatelé, sociální pracovníci, speciální pedagogové, psychologové a další. Programově působí, aby už se vězeň recidivitu nedopustil a došlo u něj k resocializaci, která je základním kamenem sociálního začlenění po výkonu trestu. Jenže (nyní ukazuje levou rukou na levý spánek – pozn. redakce) ve věznici se odsouzený dostane do styku s dalšími odsouzenými a může v rámci těchto kontaktů podlehnout tzv. prizonizaci (z anglického prisoner – vězeň). Dotyčný je totiž vždy do určité míry formován vězeňskou komunitou. Proces má dvě složky. Ideologizaci je smýšleno, že na něj právě působí jiní vězni a baví se například ve stylu: Ty máš krásná a já tě za to naučím vařit perrutinu. A pak je tu institucionálnizace. Ten člověk je sociálně znechopen, protože si ve vězení zkrátka zvykne, že nemusí nic dělat. Má kde bydlet, nemusí nic vyřizovat, má postarano o jídlo a tak dále. A je otázka, která z těch působících sil zvíťazí, jestli pozitivní působení programu zacházení nebo prizonizace. S vysokou recidivou u nás se ale musí něco dělat. Z mého výzkumu vzešlo, že daleko více selhává systém postpenitenciární péče (péče o propuštěné vězňe) než činnost odborných pracovníků Vězeňské služby. Líbí se mi třeba koncept otevřených věznic.

„Ten znám z filmu Zamřizovaná zahrada. Otevřené věznicce jsou už i u nás?“

„Ten znám z filmu Zamřizovaná zahrada. Otevřené věznicce jsou už i u nás?“

„Ten znám z filmu Zamřizovaná zahrada. Otevřené věznicce jsou už i u nás?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

Igor Hendrych

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

Zklidnila se hodně. Nejen mou zásluhou, ale i řady dalších lidí, díky kterým se podařilo situaci posunout. Neříkám, že je úplně vyřešena. Ještě tam doutnají určité nády, které mohou být negativistické, a ještě odhadem půl roku bude trvat, než budeme moci říct, že se reforma v této organizaci definitivně povedla.

„Ale dle mých informací někteří strážníci stále spokojeni nejsou. Kritizují, že Peter Horváth v městské policii zůstal, dokonce na místě státního ředitele, a prý stále mají strach z jeho pomsty. Proč jste se rozhodli pana Horvátha podržet?“

Šel se s rolí zástupce ředitele, má jinou pozici a úkoly. Bez nadsázky jde v případě pana ředitele Jiřího Kleina i Petera Horvátha o odborníky, kteří se v oboru pohybují téměř třicet let, mají bohaté zkušenosti a takoví lidé se těžko shání. To byl hlavní důvod, proč jsem chtěl, aby pan Horváth zůstal. A zabezpečuju všechny strážníky, že se žádné pomsty a tlaků obávat nemusí, a kdyby měl někdo jakýkoliv podnět v tomto ohledu, může za mnou kdykoliv přijít.

„Takzvané pod křídly máte i opavský fotbal. Poslední dobou se rozhořel boj mezi části fanoušků a vedením klubu. Co za tím podle vás vězí?“

Podle mého názoru jde o nedorozumění ze strany fanoušků. Nevím, odkud pochází jejich přesvědčení, že je v klubu něco špatně. My jsme přebírali klub, když byl z ekonomického hlediska ve velmi tristní situaci. Ono na jednu straně je fajn dostat klub z třetí do první ligy, ale nemít přitom zajištěno zároveň i financování? Jak známo, město finančně klub podpořilo a nyní se intenzivně shání další sponzor(i) i majoritní spoluzájemce, ale nemůžu být konkrétnější, protože jednání jsou vázána mlčenlivostí. Já jsem přesvědčen o tom, že vedení klubu dělá vše, aby bylo transparentní hospodaření a narovnal se zde všechny záležitosti. A věřím tomu, že se to i s fanoušky vysvětlí. Jsem opavský rodák a patriot, a proto si myslím, že Opavě první liga sluší, ale rozjel se zde proces, který není dokončen, a proto se o to nyní snažíme my.

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“

„Dnes se hodně říká, že moderní vězení je spíše jako penzion, kde se restanci mají jako v bavině, tím pádem to pro ně není žádný trest – je to tak?“